Den Helder - Lopen langs linies

Auteurs: Rutger Burgers en Rob Wolfs

Forten Erfprins, Kijkduin en Dirks Admiraal
We maken een bijzondere wandeling langs de Stelling Den Helder, een imposante linie van forten, verdedigingswerken en verbindingsdijken. De Stelling werd sinds de Tachtigjarige Oorlog gebruikt als verdediging tegen aanvallen uit zee. Vanaf 1810 werd de linie op last van Napoleon Bonaparte uitgebouwd. Ook later werd de stelling nog verder aangepast door de Nederlandse Staat en in de jaren 1940-45 door de Duitse bezetter. We lopen over de Liniedijk richting het grote Fort Ereprins, dat nog steeds in gebruik is als marinekazerne en wordt gebruikt als opleidingskamp. De route gaat in een grote boog om het fort heen en vervolgt over en mooi traject over de grasdijk langs zee. Onderweg naar Huisduinen passeren we de fraaie vuurtoren 'Lange Jaap'. Fort Kijkduin is het hele jaar door dagelijks opengesteld en het museum is beslist een bezoek de moeite waard. De route vervolgt door de mooie duinen van de Noordkop en onderweg passeren we de Kroontjesbunker, de enige in Nederland van dit type. Volgt een stukje door de bebouwing op naar het volgende hoogtepunt, Fort Dirksz Admiraal. Het fort werd door de Fransen in de jaren 1812-1813 gebouwd onder de naam l'Ecluse. Onder de Duitse bezetting werd het omgebouwd tot luchtdoelbatterij. We beklimmen het fort tot twee keer toe en genieten van de uitzichten. Op het laatste deel van de wandeling lopen we weer langs de Liniedijk terug naar het beginpunt.

versiedatum: 04-09-2025

Routebeschrijving

1. Kom je met de bus vanaf station Den Helder, dan loop je verder in de rijrichting van de bus. Je steekt een fietspad over en voor stenen muren neem je het eerste halfverharde voetpad rechtsaf. (Vanaf de parkeerplaats bij Hotel Den Helder loop je terug naar de weg en je gaat linksaf. De brug over en tussen stenen muren door en direct daarna het eerste halfverharde voetpad linksaf.) Je loopt over de Liniedijk. Op een driesprong het halfverharde pad naar rechts omlaag aanhouden en dit pad onderlangs volgen. Op volgende driesprong vóór een brug linksaf omhoog, halfverhard pad dat even verder naar rechts buigt. Steeds rechtdoor, verderop buigt het paadje naar rechts van de dijk af. Op een kruising met asfaltweg oversteken en rechtdoor, aan je rechterhand het ziekenhuis. Hier schuin links omhoog en over de grasdijk lopen *(bij overmatige begroeiing het halfverharde pad aanhouden)*.. Aan het eind voor het water rechts naar beneden en het halfverharde pad volgen. Dit pad met bochten steeds blijven volgen tot een klinkerweg.

2. Hier oversteken en rechtdoor, nog steeds hetzelfde paadje. Bij een paaltje met markering meebuigen naar links. Opnieuw met bochten blijven volgen tot de asfaltweg voor de dijk. Hier oversteken, tegen de dijk opklimmen en linksaf over de grasdijk. Bij parkeerplaatsen rechtdoor en verder over de grasdijk richting vuurtoren. Je passeert de 'Lange Jaap' aan je linkerhand tot banken en een trap naar beneden. Ook hier weer rechtdoor over de grasdijk en bij kanon en horeca rechts aanhouden. Het paadje buigt dan naar links naar de weg. Daar ga je rechtsaf over het trottoir. *Bij de rotonde linksaf over het Admiraal Verhuellplein naar de ingang van Fort Kijkduin. Hier bij het kanon en de rotonde rechts aanhouden, klinkers. Dan direct links aanhouden over een klinkerpad naar beneden in de richting van de duinen.

3. Beneden even naar rechts en direct weer schuin links door een klaphekje langs een bordje 'Duinen Noordkop', grindfietspad. Dit pad buigt direct naar links bij een infobord over historisch duinland. Nu neem je direct het eerste wandelpaadje linksaf. Dit paadje aan het begin met enkele bochten blijven volgen en dan een stuk rechtdoor in de richting van de Kroontjesbunker. (Bij stenen trappen kun je omhoog om een kijkje te nemen bij de bunker.) Na die bunker het dieper gelegen paadje vervolgen tussen hoge duinwanden. Verderop dit pad met bochten blijven volgen langs een draadhek aan je linkerhand. Doorlopen tot een duidelijke driesprong van grindpaden. Hier ga je linksaf terug in de richting van het draadhek. Je gaat door een klaphekje en je komt uit bij de Duinweg.

4. Hier rechtsaf over het trottoir. Op een kruisinkje rechtdoor, een halfverhard paadje. Een asfaltpad oversteken en rechtdoor dit paadje parallel aan de Duinweg blijven volgen. Je komt uit op het trottoir en je loopt verder in de richting van een voorrangsweg. Vlak voor de weg linksaf over het zebrapad en verder rechtdoor over het trottoir richting Centrum. Doorlopen tot vlak voor een rotonde. Hier rechtsaf de weg oversteken en naar links om de volgende poot van de rotonde over te steken. Aan de overkant rechtsaf over het trottoir. Je neemt nu het eerste asfaltvoetpad linksaf. Een pad naar rechts naar huizen negeren en kort daarna op de driesprong rechtsaf. Op een driesprong van asfaltpaden voor een weg en parkeerplaatsen ga je rechtsaf. Direct daarna op de kruising met een ander asfaltpad rechtdoor. Het pad gaat over in stoeptegels en aan het eind van het Nieuwland linksaf. Klinkerweg naar rechts negeren. Doorlopen tot een voorrangsweg.

5. Hier oversteken en rechtdoor over een asfaltfietspad. Je gaat een brug over en vervolgt het fietspad of het gras naast het fietspad. Waar het fietspad met een bocht naar rechts gaat, volg je het graspad aan de linkerkant langs de fortgracht. Op een Y-splitsing bij markeringen links aanhouden, het onverharde pad langs de fortgracht blijven volgen. Dit pad verderop met bochten blijven volgen tot je uitkomt bij een weg. Hier rechtsaf over het fietspad. Op de kruising bij een fietswegwijzer oversteken en rechtdoor het fietspad vervolgen. Direct daarna bij een volgende fietswegwijzer ook rechtdoor in de richting van een viaduct.

6. Even voor dat viaduct ga je linksaf de weg over en bij een paaltje met markeringen een onverhard pad in, omhoog. Verderop daalt het pad af en loopt parallel aan het spoor. Op een driesprong bij een paaltje met markeringen rechtsaf door een klaphekje en een bruggetje over. Daarna het onverharde paadje naar links vervolgen. Waar het pad naar links buigt, direct een paadje naar rechts negeren. Bij de heuvel rechts aanhouden en al weer snel schuin links omhoog. Bovenaan rechtdoor. Het pad langs de rand blijven volgen. Je daalt af naar de weg. Daar rechtsaf. Je gaat de brug over en dan voor de betonnen bunker rechtsaf over klinkers. Gaat over in asfaltpad.

7. Bij een gebouw uit 1882 ga je linksaf de stenen trappen op. Bovenaan rechts en langs de rand blijven lopen. Je passeert een bankje en volgt het pad langs het dak van een opslagbunker. Dan neem de trap naar beneden. Onderaan ga je linksaf, een weg van stenen platen. Aan het eind rechts aanhouden in de richting van een fietswegwijzer. Voorrangsweg oversteken en rechtdoor over het fietspad. Bij een volgende fietswegwijzer linksaf. Direct rechtsaf, een halfverhard voetpad. Op de kruising met een klinkerweg even naar links en direct weer rechtsaf, halfverhard voetpad. Doorlopen tot de kruising met de verkeersweg. Hier linksaf terug naar de parkeerplaats en rechtsaf naar de bushalte of doorlopen naar het station.

Praktische informatie

Lengte van de wandeling
10 km

Start- en eindpunt
Den Helder, bushalte Middenweg of parkeerplaats bij Hotel Den Helder.

Parkeren
Parkeerplaats bij Hotel Den Helder. Bij Fort Kijkduin is ook een grote parkeerplaats.
Begin dan in de routebeschrijving onder punt 2 bij *.

Openbaar vervoer
Station Den Helder is eindhalte op de lijn Amsterdam-Den Helder.
Bushalte Middenweg, lijnen 30 en 31 van/naar station Den Helder.
In het zomerseizoen rijdt lijn 851 vanaf station Den Helder naar Fort Kijkduin.
Looproute van station Den Helder naar bushalte Middenweg:
Vanuit het station loop je in de richting van de watertoren en de rotonde. Bij de rotonde neem je de eerste weg schuin linksaf. Aan de rechterkant van de weg lopen. Verderop, Middenweg. Bij een volgende rotonde ook rechtdoor. Je komt bij bushalte Middenweg, zie verder onder 1.

Eten en drinken
Diverse horeca in de directe omgeving van station Den Helder.
Hotel den Helder, http://www.hoteldenhelder.nl/
Nogal Wiedus, http://nogalwiedus.nl/
Storm aan Zee, http://www.stormaanzee.nl/
Openstelling fort: Fort Kijkduin, http://www.fortkijkduin.nl/

Lopen langs linies Deze wandeling maakt deel uit van de serie wandelroutes 'Lopen langs linies' een project van Rob Wolfs (www.wolfswandelplan.nl) en Rutger Burgers (www.routewerk.nl). Bij het lopen van deze dagwandelingen kunt u met eigen ogen een stukje vaderlandse militaire geschiedenis aanschouwen. U vindt de routes verspreid over het land. Een wandelgidsje van deze routes is verschenen bij uitgeverij Gegarandeerd Onregelmatig (www.gegarandeerdonregelmatig.nl).